

BOLETIN

DE LA FEDERACION ESPERANTISTA ESPAÑOLA

N.º VIII

N.º 12 (96)

DICIEMBRE, 1956

JUSTO HOMENAJE

Nunca, como ahora, ha aparecido con tanta magnitud, ante nuestra consideración, la figura del Dr. Zamenhof, insigne iniciador —como modestamente se llamaba a sí mismo— del idioma auxiliar internacional.

La significación filantrópica, moral y científica de su personalidad, nimbada por un acendrado amor a la humanidad y aureolada por una modestia, tanto más meritoria cuanto más gigantesca era, en realidad, su transcendente obra, constituye, cuarenta años después de su muerte, el más valioso pedestal sobre el cual puede erguirse la recia figura del creador del Esperanto.

La dramática importancia de los acontecimientos actuales justifica, cada vez más, la trayectoria de su vida, y legitima todos sus actos y anhelos como los más adecuados para lograr su insaciable sed de paz y justicia etnológica. Nunca creyó Zamenhof que el total triunfo de sus aspiraciones idiomáticas constituyese la panacea para las luchas raciales, pero la historia, antes y después de él, demuestra que sin la premisa de una justicia idiomática y del uso adecuado de un lenguaje neutral, como es el Esperanto, todo esfuerzo para lograr la aproximación y hermandad de los pueblos, resultaría baldío.

Por eso, al conmemorar, el 15 de este mes, el 97º aniversario de su nacimiento, los esperantistas españoles ofrendan a su memoria el homenaje de admiración y respeto, y fidelidad a su humanitaria doctrina, confirmando su firme propósito de laborar para que en España, y en todo el mundo, gracias al Esperanto, impere, por fin, ese estado de fraternal comprensión que él anheló, como imprescindible cláusula para lograr esa Paz que, en estos días, nos ha aparecido tan frágil y tambaleante....

18-a HISPANA KONGRESO DE ESPERANTO

Madrid, 23 - 28 de Julio de 1956

Adreso de la Organiza Komitato: Costa Rica, 20, bajo A

ORGANIZA KOMITATO

Prezidanto:	S-ro A. Figuerola Auque.	Kasisto:	S-ro Manuel Martín Gómez.
Vicprezidanto:	F-ino Visitación Martín Gómez.	Kalkulisto:	S-ro Manuel María López Giménez-Alfaro.
Sekretario:	S-ro Darío Rodríguez López de Silva.	Voĉdonanto:	S-ro Julio Pérez Velasco.
Vicsekretario:	S-ro Florencio Enfedaque Tremps.	Voĉdonanto:	F-ino Concepción Casado Forcén.

ESPERANTO EN UNIVERSITATA MEDIO

La altaj instancoj de U. E. A. varme rekomendas, al ĉiuj aliĝintaj organizoj, la enigon de Esperanto en universitataj programoj. Unu el la plej interesaj decidoj de la lasta kongreso de H. E. F. estis tia devo, kaj ni ne dubas ke, en ĉiuj universitataj regionoj, la tieaj esperantistoj penas por efektiviĝi tian interesan rekomendon.

Jam de kelkaj jaroj, Prof. J. Régulo Pérez, nia altvalora samideano, sukcesplene gvidas kursojn en la kanaria Universitato de La Laguna.

Pasintan jaron, nia nelacigebla valencia samideano, D-ro E. Tudela Flores, meritplena aŭtoro de la Hispana-Esperanta Vortaro, kaj trafa gvidanto de pluraj kursoj dum la lastaj jaroj, sukcesis interesigi pri Esperanto, la Dekanon de la Fakultato de Medicino en Valencio, kaj, jen kial, pasintan jaron, Esperanto estis instruata al pluraj studentoj, kaj la bona semo fruktiga ĉijare. Plie, decidinte kompletigi la sferon de nia agado, D-ro Tudela, akompanata de D-ro Herrero, vizitis la Direktoron de la Instituto pri Idiomoj, de la valencia Universitato, kaj, poste, la Rektoron mem, kiun vizitis ankaŭ, tiucele, nia ŝatata samideano J. Santiago, de Valencio. Post afabla permeso de tiuj akademiaj aŭtoritatoj, pasintan Novembron komenciĝis kurso de Esperanto, en la antaŭe citita Instituto pri Idiomoj de la Universitato. Malgraŭ la troa rapido por starigi la instruadon, D-ro Herrero, gvidanto de la kurso, povis sin turni, dum la unua klaso, al kelkaj dekduoj

da lernantoj, komencante per tiuj vortoj «Ĉiuj, trapasante la klostran kortegon, pveni en ĉi tiun *Aŭla Magna*, povis admira la belan statuon de Ludoviko Vives, la valencia klerulo kaj eminenta filozofo. Ĉi tiu li povis, dum la fruaj jaroj de la dekjarcento, instrui en Anglujo, Francujo kaj Belgujo, krom en Hispanujo, tio estis dank' al la latina lingvo, kiu estis, tiam la internacia lingvo. Tamen, en nia antaŭa nivela dudeka jarcento, kiam forpasis Fleming kaj vivanta Domagk prelegis, fremdaj universitatoj, nur eta malplimulto povis kompreni ilin. Ni volas, starigante ĉi tiun kurson de Esperanto, helpi al la forigo de tiu hontiga situacio». Ĉe la finoj de la parolado, dum kiu li klarigis la ĉefajn trajtojn de la lingvo, de la internacia kaj nacia organizaĵoj, kaj de homaramaj celoj de nia movado, multaj gejunuloj enskribiĝis en la kurso, kaj funkcias sukcesplene kaj kun ĉies entuziasmo.

Dume, en la Medicina Fakultato, D-ro Tudela gvidas, trafe, kurson por studentoj kiel pasintan jaron, kaj, plie, alian por flegistinoj, kiuj memvole petis, amase, esti instruataj pri Esperanto.

Ni scias ke, en aliaj Universitatoj, okazas penas interesigi la tieajn instancojn pri nia afero. Ni esperas ke oni sukcesos, ĉar tio signifos, gravan venkon en nia ĉiutaga batalo por la internacia lingvo.

P. Delo.

LAŬTPAROLILO DE LA ESPERANTISTARO

FORIGENDA MALSANO

De la unuaj momentoj, la esperantistoj, por varbi adeptojn, intencis, antaŭ ĉio, informi ilin pri la granda facileco de Esperanto, pro ĝia simpla kaj logika konstruo, kaj tiucele, oni aranĝis la tiel nomatajn «rapidkursojn»; kaj «Esperanto en 10 lecionoj» fariĝis devizo por la propagando kaj instruado de la varbitoj. Kaj tial ke la esperantistoj tiam emfazis pri la facileco de Esperanto, multaj personoj komencis lerni ĝin, sed kiom ili finis la studadon? Kie estas la miloj kaj miloj da komencintoj? Jam post la unuaj lecionoj, la plimulto el ili forlasis la aferon kaj fariĝis indiferentuloj aŭ kontraŭuloj. Ili ne movadon, kaj laŭ supraĵaj kaj malĝustaj vidpunktoj ili prijuĝas nian lingvon. Ili komencintoj, bedaŭrinde malmultaj, fariĝis esperantistoj, malgraŭ la maldikaj lernolibroj kaj «rapidkursoj», ĉar ili konstante legis kaj legis esperantajjn, korespondadis, konversaciis ktp. Mi ne dubas, ke ekzistas geniuloj, kiuj per la plej maldikaj lernolibroj kaj eble sen kursgvidantoj fariĝis elstaraj esperantistoj, konsistigantaj la eliton de la esperantistaro, kaj pro tio ili malaprobas ampleksajn lernolibrojn, vortarojn, longdaŭrajn kursojn k. e. Por ili ĉio sufiĉas kaj eĉ superfluas.

Ne, tute ne. Tiaj propagandoj kaj instrumentadoj permesataj dum la infanaĝo de Esperanto, ĉar la ĉefa celo estis konatigi la publikon kun nia lingvo kaj interesigi ĝin eble plej vastajn rondojn, mi modeste opinias, ke hodiaŭ ne estas konsilindaj. Mi ne povas kredi ke la verkistoj de tiaj maldikaj lernolibroj trompis konscie la varbitojn, tute ne, mi nur deziras atentigi pri tio, ke nuntempe kiam oficialaj institucioj kaj registaroj sin okupas pri la solvo de la problemo de internacia helplingvo, pere de Esperanto, tiuj libroj ne sufiĉas, ĉar estas nepre necese, ke la kursgvidantoj estu kiel eble instruitaj, spertaj kaj kleraj, kaj povu instrui la varbotojn kaj pruvi ĉiam kaj ĉie, ke Esperanto kiel helpanta lingvo utilas same kiel ia ajn nacia lingvo en la plej diversaj kondiĉoj de la homa scio. Esperanto jam pasigis sian infanaĝon kaj, plenaĝa, bezonas grandan nombron da instruantoj. Tiurilate, mi aplaŭdas la entreprenon de H. E. F. pri ekzameno kaj diplomigo de lernintoj. Estas eble, ke en neatendita momento Esperanto akiriros solene en Lernejojn, Liceojn, Universitatojn k. s., kaj H. E. F. devas krei unu-gradajn kaj superajn diplomitojn, kiuj en la unuaj momentoj povos agi kiel instruistoj, kaj tiam kiam fakuloj esperantigos.

Ĉu utopia revo de maljunulo? Hodiaŭ jes, sed ne forgesu, ke hodiaŭ revo, eble estos morgaŭ realo.—*E. Tudela.*

NIA PLEJ URĜA LABORO

Se ni, esperantistoj, estas konvinkitaj, ke Esperanto estas ideo, por kiu ni devas streĉi ĉiun kaj por kies triumfo ankoraŭ ni devos labori multan tempon, ni facile komprenos, ke nia konstanta devo estas varbi novaĵn adeptojn, kiuj daŭrigu nian laboron, kiam ni pro maljuniĝo estos nekapablaj agi kun la energio, kiun tiu ideo postulas. Ĉar ni devas ne forlasi tian laboron ĝis kiam nia lingvo estos oficiale akceptita en universitatoj kaj lernejoj de la tuta mondo.

Kaj jen, unu demando starigas antaŭ ni: Kiu daŭrigos tian laboron? La respondo elfluas rapide el la buŝo de ĉiu esperantisto: LA JUNULARO! Sed ni devas sincere agnoski, ke nia nia lando ne ekzistas multaj junaj esperantistoj. Kial? Ĉar la malnovaj esperantistoj, ĉar ĉiuj opinie, ne pripensis la estontecon de nia ideo kaj pro tio ili ne agis laŭ la postuloj de la tempo. Estas, do, necese, aliti al ni niajn amikojn, la gejunulojn, pere de senĉesa laboro de disvastigado de nia ideo, ĉe iliaj laborejoj kaj sportejoj, aŭ en familiaj kunvenoj, ĉe la universitatoj kaj ĉiaj lernejoj; tio estas, ĉiuloke kaj ĉiuhore. Tia estas nia unua farenda laboro por enradikiĝi ĉe la gejunuloj, por ĉiam, la ideo pri nia movado, kaj farante tie ni povos atendi, trankvile pro la plenumita devo, la momenton de la ĉiama ripozo.

Se ni ne faras tiel, ni ne estas indaj je la penoj de niaj antaŭuloj kaj ne meritas ke niaj posteuloj rememoru nin.—*Severiano Arnáiz.*

VOCABULARIO ESPAÑOL-ESPERANTO,

Dr. Ernesto Tudela Flores. Prólogo del Doctor Rafael Herrero Arroyo.—Valencia, Imprenta Peris, 1956. — 14 x 21 cm., 232 páginas a 2 columnas. Precio: 65 pesetas.

Al parecer el Dr. Tudela ha sido de opinión que lo mejor es enemigo de lo bueno y por ello no ha esperado más para lanzar su *Vocabulario Español-Esperanto*. Los que, como yo, han enseñado esperanto a personas de lengua española durante los últimos veinte años, han podido comprobar el gran vacío de diccionarios en que nos hallábamos. Nuestra Federación se hizo eco de tal necesidad, y el Congreso de Valencia de 1952 estableció una Comisión de expertos con el fin de llevar a cabo la tarea de dotar a los hispanohablantes de un diccionario español-esperanto verdaderamente responsable. Estudiar esperanto en España y Latinoamérica (con excepción de Brasil, que cuenta con excelentes manuales y diccionarios), habida cuenta de la penuria de medios auxiliares, ha sido en estos últimos años casi un heroísmo.

Por ello es muy de agradecer la labor del Dr. Tudela, cuyos resultados comentamos. Todo es perfectible, y también el trabajo de nuestro samideano, como él mismo modestamente reconoce. Pero también es sabido que los diccionarios, salvo casos excepcionales, comienzan a ser buenos sólo a partir de la 2.ª o 3.ª edición reelaboradas.

Desde ahora nuestros estudiantes de la Lengua Internacional pueden orientarse acerca de las equivalencias de los términos castellanos más usuales en los periódicos y en la conversación, como *antibiótico*, *autogiro*, *aspirina*, *baloncesto*, *celofán*, *dic-táfono*, *escandallo*, *estraperlo* (sería mejor esta forma que su verbo, solo consignado en el *Vocabulario*, porque es la original y por ser más común), *fútbol*, *horchata*, *nilón* (mejor que la impresa *nylón*, híbrida y extraña a nuestra ortografía), *termo*, *yogurt*, etc., etc. Y aunque faltan muchas diccionarios comunes, por ejemplo *correveidile*, *desenvoltura*, *felonía* (está *felón*, pero sin matización idiomática), *flit*, *nacionalización*

(= *ŝtatego*, no = *naciigo*, que es cosa distinta), *rebeca*, etc., y en otras numerosas escapa bastante de su nimbo semántico. v. gr. *gañán* es «otra cosa» en español además del vasto y vago *kamplabori* que la glosa; *lindo* y *guapo* no se cubren con *bela* y las demás voces aducidas con tampoco *azotea*, *gamberro*, *fastidi* (no está sino el verbo *fastidiar*), etc., etc. todo, el *Vocabulario* del Dr. Tudela es un servicio positivo a nuestro movimiento entre los hispanohablantes.

Si algo hallo criticable negativamente es la enorme demasado ancha del autor cuanto a la admisión de neologismos. Hay un exceso de ellos en las glosas y a veces incluso distintos para un mismo concepto. *Chumbera* y *nopal* son dos nombres del mismo vegetal y el primero aparece igual a *opuntia* y el segundo a *nopalo*. Además un principiante o un samideano por experto puede usar *alkaŭedo*, *haspekso*, *kapikuo/palindromo* (¡sólo a he-nistas avisados será asequeble este bí- extraño huésped!), *norio* y tantos otros términos semejantes como equivalentes respectivos de *alcahuete*, *devanadera*, *galleta*, *capicúa*, *noría*... Y yo me pregunto ¿quién lo entendería en Checoslovaquia, Dinamarca, Finlandia, Japón, Yugoslavia...? A mi manera de ver no es prudente —ni prudente— lastrar un vocabulario elemental, destinado a la masa del pueblo, con material tan extraño y propenso al descamino y naufragio de comprensión. Otra cosa sería si se tratara de un vocabulario esperanto-español, en que el usuario necesita saber el significado de los términos con que tope. Pero un glosario español-esperanto, según yo entiendo, debe ser, fundamentalmente, un instrumento **NORMATIVO**, antes que un cajón de sastre.

Otro aspecto muy formativo sería el de añadir, siempre y consecuentemente junto a los neologismos, si se insiste en ponerlos, el compuesto usual o tradicional en esperanto, que de este modo serviría de glosa al término nuevo. Si con buen criterio junto a *alkaŭedo* está *fisvatis*

caso fuera más claro *amorperisto*); si con *tekso* se aparejan las voces oficiales *kraĉeno* y *kringo*; si al lado de *navedo* viene *litbobeno*, etc., ¿por qué junto a *haspelo*, *kapikuo* | *palindromo*, *kodako*, *norio* y casos semejantes no se dan respectivamente *bobenilo* | *bobenkadro* | *bobenframo*, *simetria numero*, *fotilo*, *akvolevilo* | *radĉerpilo*, etc.? Mucho se lo habrían agradecido todos, especialmente los que, como yo, prefieren explotar las virtualidades del esperanto, antes que valerse del expedito procedimiento de anglicarlo en Londres, galiciarlo en París, eslavizarlo en Moscú o hispanizarlo en Valencia.

Pero porque *kritiki estas facile, fari malfacile*; porque *nur tiu ne eraras, kiu veniam ion faras*, y porque *kontentigi tiujn eĉ angelo ne povas*, termino agradeciendo, una vez más, al Dr. Tudela lo que HA HECHO y con votos sinceros porque pronto una 2.ª edición, sin las premuras que afectaron a la 1.ª, mejore lo que en sí ya es digno de encomio.

J. Régulo Pérez

LA INFANA RASO, Poemo en 25 ĉapitroj, originale verkita en Esperanto de William Auld. Antaŭparolo de John Francis. Kun 5 dekoracioj de pentristo P. Lavallo kaj arta kovrilo de J. Hartley. Eldono «Stafeto», La Laguna, Kanariaj Insuloj.

Jen impona originale Esperanta Poemo. La INFANA RASO estas la nuna homaro. «Bakterioj de l'Universo» (ĉap. 22), kies tasko estas «labori por mangi kaj por labori mangi» (ĉap. 17). Estos necesaj «milmiliono da homoj por krei unu Homon» (ĉap. 5) ĉar «de l'homo de l'futura ni estas nur simptomo», «ni vivas por vivigi»... La homoj naskiĝas, blinde vivas, generas, batalas kaj mortas, nura ĝenero inter estinto kaj estonto. El kie kaj kien?—Malfacila respondo por nekredanto. Tial «Kiŭ proklamos solvon mensogos».

Tiun idearon, jam ĝerme troveblan en la unua ĉapitro (premiita en Literatura Konkurso) la aŭtoro disvolvas tra 25 ĉapitroj, mi prefere nomu kantoj, tre malsimilaj funde, forme kaj longe, ĉar kelkaj el ili estas pli ol 100 versaj kaj unu konsistas nur el kvin vortoj, unuigitaj nur per la subtila kaŝa fadeno de tia skeptika

mondkoncepto; kaj li ĝin disvolvas per harditaj, krudaj, malprudaj esprimoj, nomante ĉion per ĝia nomo. Mi pensas ke neniu Esperanta verkisto atingis ĝis nun tiel liberan stilon. Se la V-a kanto ŝokos preskaŭ ĉiun leganton pro sia malkaŝa esprimo, la II-a, la XIII-a kaj aliaj ofendos ne nur la katolikojn, sed ankaŭ la aliajn religiulojn. Mi memoras okazintaĵojn de komence de la XX-a jarcento. Estis dum la Bura milito. Prezidanto Krügger estis vizitonta Parizon kaj oni timis pro la diversaj opinioj: la Bura kaŭzo ja havis multajn simpatiantojn: sed la aŭtoritatuloj ankaŭ ne volis ofendi la Anglojn. Tion oni solvis facile. Oni permesos ĉiuspecajn vivu'ojn! kaj oni malpermesos kontraŭajn vortojn: mortu! for! k. t. p. Ĉiu povis esprimi sian senton kaj neniu ofendiĝis. Same, neniu ofendiĝis se li legas himnon al Mahometo aŭ al Budao aŭ al Nenio, kaj ofendiĝas se li legas mokan aludon al sia kredo.

Sed Vi diros ke, kiu havas kredon, deziras ne nur laŭdi la sian sed batali la aliajn. Jes, li deziras kaj li pravas; sed por tio pli bone decas la prozo, la polemikaj verkoj, ne la Poezio, kiu, laŭ asertis Cervantes, estas «Milda kaj junaĝa virgulino».

Pardonu. Mi devojiris el mia tasko, kiu estas nur cenzuri la literaturan, ne la filozofan parton. En tiu aspekto, mi nur povas laŭdi. Estas konate ke Auld estas unuaranga poeto, ne espero sed realo de nia poezio. Lia vortaro estas ampleksa kaj trafa, li verkas perfekte ĉizitajn strofojn, ritme kaj rime, kiel en la kantoj 1, 2, 3, 4, 7 k. t. p. Li imitas sukcese la latinan piedan versfaradon (XX-a kanto), kies solenaj heksametroj povus certe aparteni al Virgilius—aŭ al Horatius aŭ al Ovidius—kaj eĉ provas la *paralelan versfaradon* orientan. Li malobeas alie ĉiun regulon kaj verkas modernstile, kiel en la IX-a, XIII-a, XIV-a... kantoj). Metriko ne havas por li sekretojn; lingvo ankaŭ ne: Vidu la fuŝajn vortojn de la IV-a apitro, kie ĉiu kvazaŭ eraro kaŝas satirikan, vere vipan sencon.

Certe, ĝi ne estas verko por komencantoj, pro sia riĉa lingvo, nek por etuloj, pro la forta esprimo; sed *ĉiuflanke plenaĝa* homo trovos en ĝi profundajn pensojn kaj altan belon.

La materia parto, inkluzive la gravuraĵojn, estas ankaŭ laŭde menciinda.

A. Núñez Dubús.

DIVERSAĴOJ

Ĉiu membro de nia Federacio aŭ abonanto de nia bulteno, sendinta solvon de enigmo, gajnos unu poenton. Gajnintoj de 10 poentoj ricevos libropremion. Ni akceptos solvojn ĝis la 15-a de Januaro.

Ni ricevis korektan solvon de la enigmo n.º 41 el jenaj samideanoj: V. Monsalve, E. Padrao, R. Bastardas, P. Naranjo, R. Ayala, E. Calvet, S. Roca Rodó kaj M. Fernández. Atingis 10 poentojn samideano E. Padrao, do ni sendas al li la premion.

SOLVO DE LA ENIGMO N.º 41

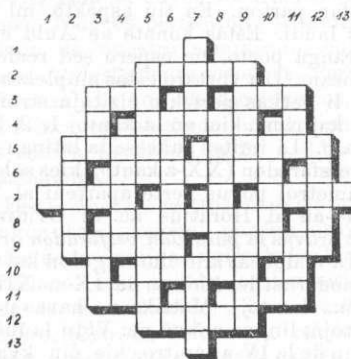
Horizontale: 2 Peruk. 3 Pil. Rig. 4 Ulemo. 5 Graki. Omega. 6 sineheR. 7 Palp. Cico. 8 Intajlo. 9 Perei. Rajpo. 10 Spion. 11 Kot. Ted. 12 Aroki.

Vertikale: 2 Grajp. 3 Por. Esk. 4 Aspir. 5 Pluki. Nesta. 6 Linotip. 7 Arde. iroS. 8 Mohajro. 9 Krome. Lanti. 10 Ercoj. 11 Gag. Pad. 12 Akcio.

ENIGMO N.º 44

Krucvorta enigmo, de J. Devis.

Malsupra figuro.

Horizontale: 2 (Inv) Densaj haroj de maldikaj kunkreskantaj aĵoj. 3 Prepozicio. Frakcio. 4 (Rad) Alte taksi ies spiritan valoron. 5 (Rad) Malvarmo. (Rad) Infera ŝtono. 6 Diagnoze frapeti. 7 Garde deĵori sur ŝipo. (Rad) Ekzistanta k kontrolebla. 8 Lertaj rimedoj celantaj sukceson. 9 (Inv) Propono pri

trinko. (Rad) Migdalmielajo. 10 Moderna spado. 11 (Rad) Fatalo. (Rad) Kavoj en io. 12 Hazarde renkontata.

Vertikale: 2 Eta kvanto da akvo restanta en kavaĵo. 3 Prepozicio. (Rad) Ŝtoneca tavolo ne penetrebla de la vegetaj radikoj. 4 (Inv) Trunketo. (Inv) Mallongaj literaturaj verkoj. Ĉe arterio. 6 Alĝustigita. 7 (Inv) I testa malsano. Antaŭhistoria. 8 Ornar per lumiloj. 9 (Rad) Veg. kun manĝeblaj ruĝaj fruktoj. Mallonga. 10 (Rad) Boateto. 11 Nedifinita pronomo. Labor. 12 (Rad) Ekkuri en sporta konkuro.

RIDU!

Kliento: «Ĉu vi havas efikan kuracilon kontraŭ nazkataro?»

Apotekisto: «Tute certe, sinjoro, mi konsilas al vi la efikegajn pilolojn de D-ro Fuŝo»

Kliento: «Ho, ne, dankon! Mi estas Doktoro Fuŝo!»

Polikarpo, tre konata pro sia virinemo suferis pri nekuracebla maldekstremakordigo. Foje, li konsultis lertan specialiston. Unu semajnon poste, li estis tute resanigita. Demandite, li klarigis al amikoj la metodon.

«Ne malsukcesebla! La fripono sidigis min kontraŭ fenestro kaj, en tute dekstra flanko estis balkono kie aperis, de tempo al tempo, allogegaj belulinoj! Imagu...»

Malsanulo: «Do, kion mi devas fari, Doktoro?»

Doktoro: «Testamenti!»

Bestkuracisto: «Sinjorino, vi maltrafiĝis, mi nur estas bestkuracisto. Kiu adresiĝas vin al mi?»

Pacientino: «Mia bofilo, Sinjoro!»

LERNU TRADUKANTE

Inter la sendintoj de korektaj tradukoj ni distribuos premiojn, laŭ samaj kondiĉoj kiel por la enigmoj.

Ni ricevis korektajn tradukojn de la tasko de Julio el jenaj samideanoj: A. Núñez, V. Hernández, I. Luis, E. Pons, R. Manau, A. Escamilla, V. Monsalve, S. Roca Rodó, J. Saladrigas, M. Fernández kaj E. E. Yelland.

Jen unu el la ricevitaj tradukoj:

La domo kie la familio Hurtado loĝis, apartenis al markizo, kiun S-ro Petro estis koninta en la lernejo. S-ro Petro administris ĝin, enspezis la lupagojn kaj parolis multe kaj entuziasme pri la markizo kaj liaj bienoj, kio al lia filo ŝajnis ekstreme plebeca. La familio Hurtado estis en rilato kun gravaj personoj; S-ro Petro, malgraŭ siaj arbitraĵoj kaj hejma despotismo, estis tre afabla al la fremdaj personoj kaj sciis konservi la utilajn amikojn. Hurtado konis tiujn ĉiujn najbarojn kaj estis tre kompleza al ili. Li dediĉis al la najbaroj multajn ĝentilajn, escepte al tiuj de la mansardoj, kiujn li malamis. Laŭ lia teorio pri la

mono ekvivalenta al merito, alportita al la praktiko, malriĉulo devis esti sinonimo de mizerulo. S-ro Petro, senpense, estis viro laŭ la malnovaj tempoj; suspekto pri tio, ke laboristo pretendas konsideri sin kiel personon, aŭ pri tio, ke virino volas esti sendependa, ofendis lin kiel insulto.

Jen por nova tasko, peco de la romano «En busca del Gran Kan», de Vicente Blasco Ibáñez:

Ocho años antes, el doctor Acosta había reanudado los estudios geográficos de su primera juventud, procurando realizar otros nuevos para responder a las consultas que le hacían, y además por satisfacción de su curiosidad, excitada dentro del nuevo ambiente en que parecían vivir todos los doctos de su época. Empezaban a preocuparse los españoles de los descubrimientos de nuevas tierras, al ver los avances del vecino Portugal. Este país, casi siempre enemigo —a pesar de los enlaces matrimoniales entre las dos monarquías—, al sentirse aislado de la vida europea, por el obstáculo de Castilla situada a sus espaldas, buscaba una expansión en el océano. La España recién unificada tenía también costas oceánicas y deseaba llevar a ellas las iniciativas de sus marinos, que hasta entonces se habían desarrollado especialmente en el Mediterráneo.

FEDERACIÓN ESPERANTISTA ESPAÑOLA

Con el número de Noviembre de nuestro Boletín se distribuyeron entre los socios de esta Federación unas hojas amarillas «Pro Ayuda Económica», con el ruego de que todas aquellas personas que pudieran hacerlo, nos devolvieran cumplimentado el volante que figuraba al pie de dichas hojas. Sentimos que nuestro llamamiento haya despertado hasta ahora un eco tan pobre como el representado por las siete únicas adhesiones que de fuera de Valencia se han recibido. Esto sinceramente hemos de confesar que es francamente descorazonador; no obstante todavía no hemos perdido la esperanza y la confianza de que todos aquellos que crean que la Federación merece tal ayuda y *puedan hacerlo*, se la prestarán.

Esperamos que el número de adhesiones que recibamos en los próximos días será digno exponente del consciente sentido de responsabilidad que siempre han poseído los esperantistas hispanos.

LA JUNTA DIRECTIVA.

NI DEZIRAS AL NIAJ LEGANTOJ FELIĈAJN KRISTNASKON KAJ NOVJARON

VOCABULARIO ESPAÑOL - ESPERANTO

del Doctor E. Tudela Flores

22.000 palabras

Precio: 65 pesetas

LIBROSERVO DE

HISPANA ESPERANTO-FEDERACIO

Pelayo 7 — Valencia

Del éxito de venta de este vocabulario depende la pronta edición del Esperanto-Español, actualmente en preparación.

LA MALPRUDENTA SCIVOLULO

interesa novelo de Cervantes

en klara, bela kaj fidela traduko de

LUIS HERNANDEZ

68 paĝoj 20 x 14 cm. Belaj ilustroj kaj vinjetoj.

Arta kvinkolora surkovrilo. **20 pesetoj.**

Libro-Servo de Hispana Esperanto-Federacio

Pronto se pondrá a la venta

LERNOLIBRO DE ESPERANTO

de L. Mimó

«...una gramática moderna de Esperanto, completa y pedagógica. Los maestros y alumnos de habla castellana tendrán en él un buen libro de aclaraciones y prácticas de la lengua internacional. Realmente, no es un «lernolibro» más, sino uno excepcional».

D. Dalmau

(Miembro de la Academia de Esperanto)

ATENTU!

Esperanto-Kalendaro 1957, inda pendi sur la muro de oficejo, mangoĉambro aŭ saloneto. La eldonantoj penas ĉiujare pli-bonigi ĝin. Akirebla ĉe «La Verda Kolombejo», Ciaño Sta. Ana, Oviedo, Hispanujo. Prezo: 6 pesetoj aŭ 2 int. respondk.

PARA NAVIDAD Y AÑO NUEVO

Juegos de cinco tarjetas de felicitación, se venden al precio de 2 ptas. cada juego. Encargos a Libro-Servo, Pelayo núm. 7, Valencia.

DÍA DEL LIBRO ESPERANTISTA

Como es sabido, el día 15 de Diciembre, fecha del nacimiento del Dr. Zamenhof, es también el día del libro esperantista. Espera vuestras órdenes el servicio de libros de la Federación: Libro-Servo, Pelayo 7, Valencia.

BOLETIN

de la

FEDERACION ESPERANTISTA ESPAÑOL

BULTENO

DE HISPANA ESPERANTO-FEDERACIO

Adreso de la Redakcio kaj Federacio

Str. Pelayo, 7, 1.^a

VALENCIA

Kotizoj de la Federacio

Simpla membro: 15 pesetojn jare

Membro-abonanto: 50 pesetojn jare

Membro-subtenanto: 80 pesetojn jare

La membroj de la du lastaj kategorioj ricevas

Bultenon. La subtenantoj ricevas du ekzemplerojn

Eksterlanda abono al la Bulteno: 50 pesetojn ja

Monsendojn adreso al:

S-ro Ernesto Hurtado

Str. Pelayo, 7, 1.ª - VALENCIA

DONACOJ AL NIA BULTENO

Antaŭa sumo. . . 2.637 pes

L. Mimó, Sabadell	50	>
F. Bayo, Bilbao	10	>
A. Pastor, »	35	>
P. Naranjo, Jerez de la Frontera.	10	>
M. Buscató, Barcelona	15	>
V. Benet, Alboraya	10	>
P. Moreno, Madrid	50	>
C. C., X.	40	>
R. Herrero, Valencia.	10	>
J. J. Forné, »	5	>
J. Bosch, »	10	>

Entute. . . 2.882 pese

Sinceran dankon por via respondo nia alvoko!

Para conocimiento público

El 19 de Septiembre de 1955 y con fin de que pudiera explicar un curso en «Centro Cultural Leridano», de Barcelona fueron remitidas diez gramáticas a don Francisco J. Arrán Vicens, con domicilio en la calle Joaquín Costa, 56, 1.º, 2.ª, aquella ciudad. A pesar de varios requerimientos hechos para que dicho señor liquidara su deuda y un último aviso, advirtiéndole se haría público el hecho, el señor Arrán continúa debiendo el importe del material que él mismo solicitó. Por ello nos vemos obligados a publicar esta información.

Libroservo de Hispana Esperanto-Federacio

A principio de 1957 corresponde elegir nueva Junta Directiva, de acuerdo con nuestros estatutos. Hemos confeccionado una lista de candidatos, por la que nuestros consocios observarán que algunos miembros van a la reelección y otros son sustituidos. Rogamos a todos los socios de la Federación, que devuelvan firmado el boletín al pie de esta circular. Ahora bien, debemos hacer una aclaración muy importante para evitar una falsa interpretación. Nosotros proponemos esta lista por considerar que las personas que figuran en ella han demostrado con su actividad y su entusiasmo que harán o seguirán haciendo un buen servicio a la Federación, pero ello no significa coacción alguna; todos los electores tienen el derecho de hacer las supresiones y sustituciones que estimen convenientes. Lo que sí rogamus es que se nos devuelva el boletín firmado, a la mayor brevedad posible.

LA JUNTA DIRECTIVA

Elección de nueva Junta Directiva de la Federación Esperantista Española

---

Presidente:	D. Rafael Herrero Arroyo	—	Valencia
Vicepresidente:	D. Mariano Solá Montserrat	—	Tarrasa
Secretario:	D. José Guzmán Guzmán	—	Valencia
Vicesecretario:	D. Pedro Marqueta Roy	—	Zaragoza
Tesorero:	D. Ernesto Guillem Tarín	—	Valencia
Vocal 1.º:	D. Juan Bosch Fornals	—	Valencia
Vocal 2.º:	D. Darío Rodríguez López de Silva	—	Madrid
Vocal 3.º:	D. Luis de Otaola y Faón	—	Bilbao
Vocal 4.º:	D. Oscar Yáñez Miranda	—	Las Palmas

Población y fecha

FIRMA,